AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 74. CLEVELAND, O., SATURDAY MORNING, MAR CH 28th, 1931. LETO XXXIII—VOL. XXXIII

Zanimive vesti iz življenja naših rojakov po naselbinah Amerike

Iz Noranda, Quebec, Kanada, se poroča, da je tam dosti naših ljudi brez dela. Ljudje se zelo težko preživljajo. Enako se poroča iz sledečih naselbin v Kanadi: Raymond, Alta, Arvida. Quebec, British Columbia, Sudbury, Ontario, Rocky Bay, British Columbia.

S tremi glasovi večine je bil izvoljen v Allouz, Michigan, brat Hrvat Belobrajdich za mestnega klerka. Boj je bil zelo hud, ker je imel Belobrajdich močnega nasprotnika v osebi John Floyda. Oddanih je bilo 1,100 glasov.

Na "Balkan" farmi, blizu Chisholm, Minn., je umrla te dni rojakinja Katarina Pogorelec, doma iz vasi Bregovec, okraj Kočevje. Stara je bila 47 let, in je prišla v Ameriko pred 30. leti. Zapušča osem otrok. Soprog je umrl pred leti.

V Ameriko je dospel dr. Fran Kavčič, znan zdravnik, ki se je dan po prihodu v Ameriko poročil z Mrs. Frances Tauchar, bivšo glavno uradnico SNPJ.

V okrajni bolnici v Milwaukee, Wis., je umrla Jozefa Juvanič, stara 49 let. Ranjka je bila vdova in zapušča v Milwaukee dve hčerki, v starem kraju v Trebelnem na Dolenjskem, pa še eno hčerko.

Pri vožnji z motornim kolesom se je nevarno ponesrečil v Milwaukee, Wis., 18 letni Slovenec J. Pungerčar. Neki avtomobil je zadel v njegovo kolo in mu zdrobil vso nogo. Nahaja se v bolnici.

V Roundup, Mont., je umrl rojak John Jurlič, v lepi moški dobi, star komaj 41 let. V Ameriko je dospel pred 29 leti, in je bil doma iz vasi Radolce na Dolenjskem. Bil je član SNPJ.

V Chisholmu, Minn., je umrla rojakinja Katarina Šterk, rojena Plut, doma iz Krvanjega Vrha, fara Semič. Stara je bila 50 let. Na Chisholmu zapušča brata, v Ely pa sestro.

Mnogo Slovencev je dospelo v mesto Las Vegas, Nevada, kjer bodo v bližini začeli graditi takozvani "Boulder Dam" ali jez. Rojaki Frank Uršič, M. J. Avsec, Anton Kump in Jakob Kump iz Keewatin, Minn., so šli tudi tja in poročajo, da je v Las Vegas na tisoče ljudi, ki so dospeli tja, misleč, da dobijo delo. Toda dela ni nobenega. Na tisoče ljudi prenočuje na prostem in nimajo kaj, s čimur bi se živeli.

Rojaki iz Arras, British Columbia, Kanada, poročajo, da so tam ubili slovenski lovci velikega moosa in medveda, tako da so za en čas imeli precej mesa, ki jim je dobrodošlo, ker so sicer brez dela.

Koncert Jadrana

Rojake še enkrat opozarjamo na krasni koncertni večer, katerega nudi slovensko pevsko društvo Jadran v nedeljo, 29. marca, v Slov. Del. Domu na Waterloo Rd. Poleg lepih slovenskih pesmic vprizorijo Jadranaši tudi kratko, toda skrajno zanimivo opereto "Gostilna pri zaspani sovi," ki vam bo poleg lepega petja nudila tudi košaro smeha in zabave. Spomnite se lepega petja, ki ste ga slišali od Jadrana na radio. Društvo rado deluje v javnosti in pomaga tudi drugim prireditvam in je dolžnost naših ljudi, da v čim največjem številu obiščejo prireditev Jadrana. Začetek je ob 7. uri zvečer. Pridite!

Republikanci so porazili predlog za zavarovanje proti brezposelnosti

Columbus, Ohio, 27. marca. Demokratični senator Reynolds iz Clevelanda je vložil v začetku zborovanja državne postavodaje predlog, da država Ohio zavaruje delavce proti brezposelnosti. Glasom tega predloga bi delavci, ki delajo, prispevali pol procenta svoje plače v posebno blagajno, delodajalci bi prispevali poldrugi procent in država sama pol procenta. Delavci, ki so brez dela, in to ne po lastni krivdi, bi dobivali za čas brezposelnosti podporo iz tega fonda, po $50.00 na mesec. Toda s predlogom ne bo nič. Za to so preskrbeli republikanski senatorji in poslanci, ki so z veliko večino glasovali proti predlogu. Odbor za delavske razmere, ki obstoji iz šestih članov, v katerem je pet republikancev in en demokrat, je glasoval 4 proti 2, da se predlog sploh ne predloži v razmotrivanje zbornici. Tako skrbijo republikanci za blagor delavstva.

"Duhoborci" so odjenjali v spopadu s policijo

Vancouver, British Columbia, 26. marca. — Tu je naseljenih več članov gotove sekte, ki se imenujejo "duhoborci." Prepričani so, da morajo po svetu hoditi kot so na svet prišli — brez vsake obleke. Policija je dobila včeraj pet mladih žensk, ki so se solnčile kot Eve v paradižu ob ograji svojih hiš. Dobile so povelje, da gredo v hišo in se oblečejo, toda policija je dobila le posmeh za odgovor, nakar so policisti spustili proti fanatičnim Evam srbeči prašek, in ženske so zatulile, se začele praskati in hitro pobegnile v hišo.

Frankie Simms ni zmagal

Sinoči se je naš slovenski rokoborec Frankie Simms boril s Pierre Charles v West Side Equestrium. Naš močni Simms je zgubil narodno priznanje v rokoborbi samo za dve sekundi. Udaril je silnega Belgijca, da ga je podrl na tla, kjer je ležal osem sekund, ko je zazvonil zvonec v prvem spopadu, kar je Belgijca rešilo. Charles je bil nezavesten, in ga je Gus Wilson, bviši Dempseyev trainer vlekel v kot, kjer ga je zopet oživel. Bitka je bila skrajno napeta, pa tudi zelo težavna.

Stara Slovenka

Sinoči je umrla na svojem domu na 1048 E. 74th St. rojakinja Mary Beseničar, stara 70 let. Doma je bila iz št. Janža na Dolenjskem. Za njo žaluje soprog Joseph tu v Clevelandu in ena sestra v Evropi. Predno se je poročila se je pisala Perko. Bila je članica društva Srca Marije (staro) in Altarnega društva. Pogreb ranjke se vrši v torek zjutraj iz hiše žalosti pod vodstvom A. Grdina & Sons. Naj bo ranjki ohranjen blag spomin!

Znamenje časa

V "Ameriški Domovini" je bil priobčen te dni oglas, v katerem je iskal neki slovenski farmar v Madison, Ohio, delavca, ki se razume na konje. In oglasilo se ni nič manj kot 60 rojakov, ki bi radi prevzeli delo. Je pač znamenje časov, v katerih živimo.

Rojak umrl

Sporoča se nam, da je v Westmoreland, Pa., umrl rojak Mike Prešern. Zapušča soprogo in šest otrok. Ranjki je bil brat John Prešerna, ki je pred kratkim umrl v Clevelandu. Naše sožalje vsem preostalim.

Hymie Martin se nahaja vedno tesneje v mrežah postavnih zapletk

Šestindvajset poročevalcev velikih ameriških časopisov se nahaja pri obravnavi, ki se vrši te dni v Clevelandu proti Hymie Martinu, ki je obdolžen, da je umoril bivšega republikanskega councilmana Wm. Potterja, in to iz političnih ozirov. Vsi največji časopisi Amerike imajo svoje zastopnike pri obravnavi, in vsakdo napeto pričakuje, kaj bo obravnava prinesla novega na dan.

To ni navadna obravnava glede umora, slučaj umora Potterja je izzval pozornost po vsej Ameriki, kajti gre se tu za stotisoče grafta in korupcije v političnih krogih. Da razložimo na kratko, predno poročamo o najnovejših dogodkih.

William Potter je bil 10 let republikanski councilman v Clevelandu. Lansko leto je bil obdolžen sleparije pri nakupu mestnih zemljišč. Trikrat je bil postavljen pred poroto, in trikrat oproščen, dasi je bilo več njegovih republikanskih kolegov spoznanih krivim in obsojenih v ječo. Republikanska stranka pa kljub temu Potterja ni hotela več podpirati pri volitvah. Smatralo se je, da je "Potterju preveč znanega." Potter je pri volitvah propadel. Šlo mu je nekoliko bolj slabo, zlasti, ker je imel mnogo stroškov z obravnavami.

Naprosil je republikanske magnate, da mu pomagajo, pa so mu podporo odklonili. Pri tem je Potter izjavil, da se bo maščeval. To je bilo par dni pred umorom. Potter je rekel, da je njemu znanega dovolj, da če bo spregovoril, bo šlo pol republikanskih politikarjev v zapore. Dan po tej izjavi je bil Potter skrivnostno umorjen v hiši, ki je last nekega hrvatskega pravoslavnega svečenika.

V pondeljek se je začela obravnava proti dozdevnemu morilcu po imenu Hymie Martin, katerega so izsledili v Pittsburghu. Državni pravdnik Miller ima proti njemu celo goro indirektnih dokazov, da je on morilec, toda nobenega direktnega dokaza. Vsa stvar se je vršila tako tajno, da je težko slediti vsem fazam umora. Kot omenjeno je v zvezi z umorom Potterja toliko grafta, korupcije, stotisoče dolarjev, zapletene so tako prominentne osebe, da se vsa ameriška javnost zanima za obravnavo, ki se je ta teden pričela v Clevelandu na kriminalni sodniji.

V četrtek in petek se je nahajal na sodniji kot priča Fred C. Laub, janitor ali oskrbnik hiše na 880 Parkwood Drive, kjer je bil Potter umorjen. Laub je povedal pod prisego, da je 27. januarja, letos, oddal stanovanje v hiši nekemu M. J. Markus, in sicer isto stanovanje, kamor je bil zvabljen politikar Potter in bil tam umorjen 3. februarja. Ko je Laub videl Hymie Martina, je takoj spoznal v njem omenjenega "Markusa." In ko so Lauba na sodniji tri ure zasliševali zagovorniki Martina in skušali na vse načine, da bi omajali glede pričevanja, pa je Laub ostal stanoviten in neprestano trdil, da "Markus" ni nihče drugi kot Hymie Martin.

Enako zgodbo je povedala tudi druga priča Miss Myrtha McCurdy, ki je sestra Laubove žene. Državni pravdnik Miller je prosil Lauba, njegovo ženo in Miss McCurdy, da pokažejo, kdo je najel morilsko stanovanje.

Vdova po umorjenem councilmanu Wm. Potterju, ki je te dni pričala na sodniji v tožbi proti Hymie Martinu, dozdevnemu morilcu njenega moža.

Vsi trije so nemudoma s prstom pokazali na Hymie Martina, rekoč, da se v njegovi osebi absolutno ne morejo zmotiti.

Očividno je bilo, da je Martinu pri tem pričevanju postalo precej slabo. On dosledno taji umor, toda ko je videl naenkrat tri priče planiti proti njemu in s prstom kazati na njega, je zgubil precej svoje ravnodušnosti, katero je kazal doslej. Vendar se je nekak zaničljiv posmeh pojavil na njegovih ustnih.

Laub, njegova žena in sestra od žene so pripovedovali porotnikom, da so bili pozvani na policijsko postajo, kjer je bilo postavljenih v vrsto kakih 30 aretirancev. Vsi trije so nemudoma spoznali v Hymie Martinu omenjenega "Markusa," ki je zarental stanovanje 27. januarja, v katerem je bil Potter umorjen 3. februarja.

Miss McCurdy je bila silno vzhičena, ko je pričevala napram Martinu. Kazala je s prstom na njega in pričala: ta je in nihče drugi. Bila je navzoča v obednici Lauba, ko je prišel "Markus," da plača $20.00, kot prvo plačilo za rent, ki je znašal $65.00 na mesec. In predno je zapustila svoj sedež kot priča, jo je pozval državni pravdnik Miller še enkrat, da izjavi, če je gotova, da je Hymie Martin v resnici oni, ki je zarental morilsko stanovanje. McCurdy je skoro divje zakričala: "Kdo ne bi njega takoj spoznal!" In pri tem je divje gledala na Martina. Zdelo se je, da ga hoče McCurdy z očmi pogoltniti, kajti zrla mu je v obraz celo minuto, dokler ni državni pravdnik Miller jo pregovoril, da se je vrnila na svoj sedež.

Ena jako važnih prič proti Potterju je bila tudi Mrs. Mildred Gray, ki je stanovala v oni hiši, kjer je bil Potter umorjen. Ona je bila prva, ki je dala detektivom sporočilo, da se nahaja mrtvec v hiši na 880 Parkwood Drive. Poznala je Hymie Martina že prej v Pittsburghu. Izpovedala je, da je videla Martina v morilski hiši malo pred časom, ko se je moral umor pripetiti.

Mrs. Gray je živela v omenjeni hiši v divjem zakonu z nekim J. J. Redlickom, ki je bil svoje čase radi ropa obsojen na več let ječe. Stanovala je direktno pod stanovanjem, v katerem je bil Potter umorjen.

Dramatično je bilo pričevanje Fred Lauba, oskrbnika hiše, kjer je bil Potter umorjen. Laub je natančno odgovarjal na vprašanja državnega pravdnika. Hymie Martin je prišel k njemu 27. januarja, letos, in vprašal, če ima kako stanovanje za oddati. Laub mu je pokazla stanovanje št. 4, in Martin je bil zadovoljen. Laubu je Martin povedal, da je prišel iz Philadelphije, (kjer Martin v resnici nikdar bil ni), in da bo postal ravnatelj Kroger verižne trgovine v okolici. Povedal je, da njegova žena pride kmalu za njim.

"Markus" je plačal $20.00 na račun stanovanja. Potem je "Markus" zginil. Telefoniral je pa 2. februarja, ob 2:30 popoldne, rekoč, da je "Mrs. Markus" v mestu in da bosta prišla, da plačata še ostalo najemnino. In ob 2. uri popoldne, dne 3. februarja, ko je bil Potter umorjen na isti dan, je Martin ponovno telefoniral, rekoč, da bo zvečer se preselil v stanovanje. Laub mu je rekel, da mora plačati ostalo najemnino, predno se seli v stanovanje, nakar je Martin odgovoril, da ne more "iz trgovine, ker je zaposljen."

Martin je povedal za tem, da bo poslal dečka z denarjem. Laub je šel v klet, da pogleda za furnezem, in ko se je vrnil navzgor, je dobil v poštni tružici $45.00 za rent. In na večer ob 6. uri dne 3. februarja je pričal Laub je že videl luč v stanovanju št. 4. Prihodnjega jutra je pa Charles Fate, ki je stanoval nasproti stanovanja št. 4, povedal Laubu, da je našel zadnja vrata k stanovanju št. 4, odprta. Okna stanovanja so bila zastrta, a je gorela luč v stanovanju. . .

V nedeljo, 8. februarja, je šel Laub v spremstvu žene in omenjenega Fate v stanovanje št. 4, in tu so dobili councilmana Potterja ležati mrtvega na zofi. V stanovanju je strašno smrdelo. Najprvc so mislili, da imajo pijanca pred seboj, toda ko so ga stresli, so opazili, da je mož mrtev.

Pri nadaljnem vprašanju je Laub priznal, da nikdar prej še Potterja ni videl v življenju, in da Potter nikdar prej ni bil v hiši, kjer je on oskrbnik. Pričal je tudi, da je "Markusa" ali Hymie Martina videl takoj potem, ko so ga pripeljali iz Clevelanda. Policija je Lauba peljala v glavni stan, in tu so posamezni jetniki korakali mimo Lauba, kateremu je bilo naročeno, da naj pazi, če bo dognal med njimi onega, ki je zarental morilsko stanovanje. In takoj ko se je pojavil Martin je Laub vzkliknil: "Ta je!"

Ko je Hymie Martin slišal te besede, je vprašal Lauba, če se zaveda, kaj govori, in Laub je rekel, da se popolnoma zaveda, rekoč, da "ti si adut, ki mi je povzročil vse te sitnosti!" Nakar je Martin vprašal Lauba, če je gotov, da je to resnica, in Laub je odgovoril, da je absolutno prepričan o tem.

Sedaj se bo šlo za dejstvo, kdaj je Hymie Martin dospel v Akron na večer umora. Državni pravdnik trdi, da je bil Potter umorjen med 7. in 8. uro zvečer 3. februarja in da je Martin prišel v Akron ob 11:30 zvečer istega dne, za kar ima priče. Zagovorniki pa trdijo, da je bil Martin že v Akronu ob 8. uri zvečer 3. februarja, torej ni mogel povzročiti umora.

Nekaj novega za one, ki ljubijo glasbo

Danes popoldne, od 3. do 5. ure in potem zvečer od 7. do 9. ure bo v sobi št. 3 S. N. Dom, uradov dr. Omana in dr. Mallya, otvorjena nova glasbena šola pod vodstvom Miss Irme Kalanove, ki je zadnjič tako lepo spremljala Miss Perdanovo v njenem prvem koncertnem nastopu v Collinwoodu. Uredništvo pozdravlja ta korak in obenem priporoča vsem čitateljem, da se poslužijo te šole, ako se hočejo dobro naučiti igrati na klavir. Osobito priporoča dobro in potrpežljivo učiteljico za otroke. Ako vas torej zanima glasba, zlasti igranje na piano, ne pozabite se danes oglasiti v sobi št. 3 S. N. Dom, kjer se lahko osebno seznanite z učiteljico in vpišete sebe ali otroke. Kot se je Miss Kalanova izjavila, bo imela razrede tudi za odrasle in mogoče tudi za malčke. O tem bomo že pravočasno poročali. Adolf Perdan, sin znanega trgovca in pevca Rudolph Perdana, bo poučeval one, ki žele sebi ali otrokom pouk igranja na violino. Njega dobite v isti sobi in ob istem času kot Miss Kalanovo.

Zadnji dan

Danes je zadnji dan razprodaje v trgovini Grdina's Hardware, 6127 St. Clair Ave. Vse blago, ki ga v spomladi najbolj potrebujete, dobite še danes po zelo znižanih cenah.

V bolnici

Mrs. Louise Schustar, 6111 St. Clair Ave., se nahaja v Mount Sinai bolnici, kjer se mora podvreči težki operaciji. Želimo ji, da bi se čimprej vrnila zdrava iz bolnice.

V Evropi so si zopet v laseh. Francija grozi Nemčiji in Avstriji

Paris, 27. marca. Ako Nemčija potrdi posebno colninsko in gospodarsko pogodbo z Avstrijo, tedaj se bo Francija maščevala s tem, da bo skušala Nemčijo in Avstrijo v gospodarskem oziru izolirati. Colninski odbor francoske poslanske zbornice je sklenil z veliko večino nastopiti z vso silo proti Nemčiji in Avstriji. Ako pride do gospodarske in colninske pogodbe med Nemčijo in Avstrijo, tedaj bo Francija nemudoma stopila v zvezo z drugimi evropskimi državami, katere bo urgirala, da ne kupujejo izdelkov Nemčije in Avstrije, dokler obstoji dotična pogodba med obema državama. To pomeni, da bo Nemčija kot Avstrija obdana z nekakim gospodarskim zidom, da tovarne ne bodo mogle poslovati in da bo Nemčija kot Avstrija prisiljena v lakoto. Medtem pa naznanja angleški zunanji minister, da bo predlagal, da se avstro-nemška pogodba predloži svetu Lige Narodov, da se dožene, če dotična pogodba ni kršitev mirovnih pogojev, sklenjenih po svetovni vojni.

Naznanilo

Akcija za potrebne brezposelne Slovence se bo pričela z razdelitvijo že veliki teden, in sicer v S. N. Domu na St. Clair Ave. in v S. D. Domu na Waterloo Rd. Res potrebne družine naj se prijavijo v soboto, nedeljo in pondeljek na 6207 Schade Ave. ali pa pri Mary Rijavec, 15307 Waterloo Rd. v Collinwoodu.

V domovino

V staro domovino so odpotovali Štefan in Uršula Koren, Štefan Bartolič in Louis Alešovec. Potujejo na parniku Ile de France s posredovanjem John L. Mihelich Co. Prav srečno pot vsem skupaj!

Petletnica

Danes, v soboto, 28. marca, je minulo pet let, odkar je preminul Frank Hudovernik, bivši glavni tajnik Slovenske Dobrodelne Zveze. Bodi mu ohranjen v srcih vseh njegovih prijateljev in znancev blag spomin!

Sinko umrl

Sinoči je staršem Per umrl skoro 6 let star sinko Stanley za pljučnico. Družina stanuje na 6218 Carl Ave. Naše iskreno sožalje staršem!

V bolnico

Dobro poznana Mrs. Strojin-Trček, 1071 E. 64th St. je bila odpeljana v St. Alexis bolnico. Upamo, da se ji ljubo zdravje čimprej vrne.

Reditelji "Pasijona"

Opozarja se reditelje in reditelјice Pasijona, da so v nedeljo točno ob 12:30 na svojih mestih.

Igralci Pasijona

Da bo mogoče s predstavo v nedeljo začeti točno ob 2. uri, mora biti vsak igralec že maskiran in opravljen do 1:30 popoldne. Zato pa je potrebno, da se začno igralci zbirati že ob 9. uri zjutraj, zlasti apostoli, duhovniki in vojaki in se takoj opravijo in maskirajo. Ženske in otroci naj se zberejo do opoldne. Vse igralce lepo prosimo, da poskrbijo vsak za sebe in se pripravljajo brez nepotrebnega nadlegovanja drugih. Potrudimo se, da bo naša zadnja predstava prekosila vse prejšnje. Na svidenje! — Režiser.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto ....$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00
Za Evropo celo leto $7.00, pol leta $3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljatve naslovite: Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

88 No. 74. Sat., March 28th, 1931.

Stroji in brezposelnost

Vlada Zedinjenih držav je te dni objavila zanimivo statistiko. Med leti 1919 in 1929 je narastla kvantitata produkcije za 58.5 procentov, število delavcev, ki so zaposleni po teh tovarnah, kjer je bilo izdelano to blago, pa se je zmanjšalo za 5 odstotkov. V prvem letu po svetovni vojni si je služilo po ameriških tvornicah devet milijonov oseb svoj vsakdanji kruh. Deset let pozneje je padlo njih število na osem milijonov in pol. Če ne bi šel razvoj s takimi gigantskimi koraki naprej, bi bilo potrebnih za produkcijo blaga, ki je bilo izdelano leta 1929, 14,266,000 delavcev. Vsled razvoja in instalacije mašinerije, pa je bilo število delavstva, mesto da bi bilo skoraj za šest milijonov večje, za pol milijona manjše kakor prej.

Vsled narastlemu povpraševanju po blagu, bi bilo pričakovati, da bo industrija absorbirala in zaposlila vsaj stopnjevaje naraščajoče delavstvo ameriškega naroda, čigar število je narastlo v letu 1929 na 1,450,000. Toda zahteva tvornic po novem delavstvu ni šla korakoma s porastom prebivalstva. Na ta način se je moralo skoro dva milijona oseb, ki bi se jih moglo zaposliti v industriji, ogledati drugod za delom. Stroj jih je pripravil ob delo in kruh.

Blago, ki so ga izdelale ameriške tovarne leta 1929, je bilo za 30 odstotkov cenejše od blaga, izdelanega deset let prej. Produktivna delavnost posameznega delavca je znesla 66 procentov, v vrednosti pa za 16 procentov. Povprečna plača delavca se je zvišala za 13 procentov, dočim so padle nakupne cene za 30 procentov; na ta način je njegova plača narastla za 63 procentov. Ameriški delavec je bil leta 1929 boljše plačan kakor katerikoli delavec moderne industrije, in na podlagi tega dejstva je Mr. Hoover tudi vodil svojo politično kampanjo in bil izvoljen. Delavec je bil dobro plačan, toda naročila za njegove izdelke so pričela polagoma pojemati. Stroj je bil cenejši in delavce se je lahko odslovilo . . .

Ko sta trgovina in industrija cveteli, ni povzročalo nadštevilo delavstva nikakih skrbi. Vladalo je splošno mnenje, da si bodo oni, ki ne najdejo zaposlitve v tovarnah, pač poiskali kak drug način zaslužka. Toda nedavni borzni polom na Wall Streetu in oslabitev trgovine, vse to je odkrilo dejstvo, da je problem nezaposlenosti jako važen in resen. Delavci, ki so bili v tovarnah odveč, niso mogli dobiti nobenih koristi več od prosperitete svojega razreda. Število direktnih nazaposlenih je narastlo in se pridružilo številu onih, ki so bili že prej indirektno nezaposleni. Nakupna sila ljudstva je pričela pojemati, kar seveda pomeni, zmanjšanje obrata ameriških tovarn, ki v prvi vrsti gledajo kot na svoje odjemalce, na svoje dobro plačane delavce. Izkazalo se je, da velja doktrina, da pomenijo visoke plače prosperiteto, samo dotlej, dokler se te plače v resnici plačujejo. Ampak če bo število onih, ki si služijo svoj kruh z delom svojih rok, stalno pojemalo, če se bo nadomeščanje delavstva s stroji vedno bolj uveljalo, in če bo s tem proporčno rastlo število onih nezaposlenih, ki so odvisni od zaposlenih ljudi, tedaj moremo z gotovostjo pričakovati, da bo postajal problem nezaposlenosti od leta do leta kočljivejši in težji. . . .

D O P I S I

Cleveland, O.—Minila je lepa prva spomladanska nedelja. Opaziti je bilo, da je vse zaželelo iti ven v prosto naravo. Ako je pa kdo opazoval našo Rosewood ulico, je tudi lahko opazil, kako smo okrog druge ure popoldne hodili, ponosni in veseli člani društva Naš Dom št. 50 SDZ. Ni nam bilo dosti mar za to lepo spomladansko nedeljo, da bi šli ven v prosto naravo. Šli smo pa z veseljem v prostor, kjer se vrši naše društveno zborovanje. Pa zakaj ne? Saj smo bili upravičeni do tega. V našo sredino smo dobili iskrena moža, katera vsi poznate in to sta bila: predsednik Slovenske Dobrodelne Zveze John Gornik in vrhovni zdravnik dr. F. J. Kern.

Da se člani in članice res zanimajo za društvo in njega napredek, so to pač sedaj pokazali, ker so se v tolikem številu udeležili. Tudi na obrazu glavnega predsednika se je lahko videlo, da je bil jako vesel tako obilne udeležbe, kakršne morda še sam ni pričakoval od tako majhnega društva. Napravil nam je zelo lep in pomenljiv govor. Povedal nam je, kaj je Slovenska Dobrodelna Zveza. Kako nas je lepo po očetovsko poučil o poslovanju društva, ter nam raztolmačil vsa pravila tako jasno, da jih je moral sleherni razumeti.

Precej časa mu je vzelo za vse to. Toda vseeno smo ga vsi z veseljem poslušali in poslušali bi ga bili še in še. Ta čas pa je bil zelo zaposljen naš priljubljeni vrhovni zdravnik dr. Kern, ker je prišlo toliko novih prosilcev, katere je preiskoval za sprejem.

Kakšno veselje je zavladalo med nami, ko smo dobili toliko novih članov naenkrat! Glavni predsednik jih je častno zaprisegel, ter jim napravil lep in kratek nagovor. V kratkih besedah nam je tudi dr. Kern povedal nekoliko o Slovenski Dobrodelni Zvezi ter čestital našemu društvu k napredku in poslovanju.

Na tem mestu se v imenu našega društva obema glavnima odbornikoma najtopleje zahvaljujem. Nadalje gre tudi pohvala vsem požrtvovalnim agitatorjem. Le tako naprej z delom; ne ustrašimo se ga ter glejmo le za dobrobit našega društva in naše matere, Slovenske Dobrodelne Zveze!

Torej člani in članice društva Naš Dom št. 50, ohranimo besede, katere nam je naš glavni predsednik polagal na srce, ter glejmo, da bodo imele te besede uspeh. Udeležujte se tudi nadaljnih sej v tako velikem številu, kot ste se zadnje. Posebno sedaj, ko se nam vedno bolj bliža konvencija naše organizacije, ter bo treba eno in drugo stvar ukreniti. Vsak član in članica ima dobre ideje in predloge, kar na dan ž njimi sedaj, ko je čas za to!

Pozdrav vsem članom in članicam Slovenske Dobrodelne Zveze.

H. T.,
zapisnikarica društva št. 50. S. D. Zveze.

Žužemberk, Jugoslavija. — Predragi rojaki — naši dobrotniki!

Vesel je bil 21. september lanskega leta za prostovoljno gasilno društva v Žužemberku, ko smo težko pričakovano motorno brizgalno s 400 metrov cevi in ostalimi potrebščinami na slovesen način blagoslovili. Le ena grenka misel je motila takrat to naše radostno razpoloženje, in to je bilo vprašanje, kdaj bo ves za naše razmere tako visok dolg za brizgalno poravnan.

In v tistih časih smo se obrnili tudi na vas, dragi rojaki! Društvo je vas zaprosilo za pomoč v tej stiski. Naša prošnja ni bila zastonj. Nakazani znesek 15,000 dinarjev, ki smo ga od vas v teh dneh prejeli, priča, da znate upoštevati potrebo delovnega gasilnega društva, opremljenega v vaši stari domovini z dobrim gasilskim orodjem. Z nabranim in poslanim denarjem ste, rojaki, dokazali, da še niste pozabili svojih domov in da bijejo vaša srca živo za ono ljubljeno zemljo, v kateri je tekla zibelka vaših mladostnih dni, v kateri živijo vaši očetje, bratje, sestre, znanci!

Ne vemo, kako bi se vam, dragi rojaki, v zadostni meri zahvalili za velikodušen, poslani dar in izkazano naklonjenost. Prosimo vas, da sprejmete našo najiskrenejšo zahvalo vsi, ki ste po svojih močeh darovali za našo brizgalno. Posebno zahvalo izrekamo zlasti društvu Žužemberk in Slovenski Sokol in vsem vrlim nabiralcem, ki so v prvi vrsti pripomogli do tako lepega zneska in uspeha. Ker se ne moremo vsakemu posebej zahvaliti, naj velja končno ta naša iskrena zahvala vsem, ki so na kakršenkoli način prispevali v ta človekoljuben namen!

V minulem letu je kupilo gasilno društvo v Žužemberku gasilnega orodja za skoraj 80.000 dinarjev. S pridnim delom doma in z vašo pomočjo smo ostali na dolgu sedaj le še 18.000 dinarjev. A za prevoz moštva in brizgalne k požarom moramo kupiti še voz, ki nas bo stal še 5,000 dinarjev. Če se boste nas zato, dragi rojaki, ob kaki ugodni priliki še spomnili, tedaj bodite prepričani, da boste dali svoj prispevek za dobro stvar, ki bo v toliki meri pomagala vašim dragim doma v najhujši nesreči!

V spomin na brizgalno, za katero ste nabirali in prispevali, vam pošiljamo dve sliki, posneti na dan blagoslovitve brizgalne.

Ko se končno še enkrat najlepše zahvaljujemo, pošiljamo obenem vsem darovalcem in znancem najiskrenejše pozdrave!

Prostovoljn ogasilno društvo v Žužemberku, 28. jan. 1931.

Fr. Mervar, t. č. načelnik.
Ant. Škrbec, t. č. tajnik.
K. Lavrič, t. č. blagajnik.
Josip Kastelic, župan.

Girard, O.—Z veseljem sem poslušal radio program zadnjo nedeljo, ko so bili razdeljeni darovi med srečne poslušalce slovenskega radio programa. Jakatu pa povem, da nisem nič jezen in tudi ne žalosten, čeravno nisem nič dobil. Saj sem imel dosti zabave vsako nedeljo skozi vso zimo. Je res, kdor z velikim ni zadovoljen, tudi malega ne dobi. Jaz sem pisal, da šifkarte res ne maram, ker se mi je zdelo preveč, pisal pa sem, da že vzamem kak cekinček, če ni drugače. Pri nas na Dolenjskem imamo pa drugačen pregovor: Kdor z malim ni zadovoljen, tudi velikega vreden ni. Jaz bi bil zadovoljen pa z najmanjšim, pa še tistega nisem dobil.

Jaka je bil pozabil priti na koncert, ki smo ga imeli tukaj 7. marca. Zopet smo imeli krofe in ti je lahko žal, da si jih zamudil. Mogoče prideš pa 11. aprila, ko bo imela Jeanette Perdanova tukaj svoj koncert, to je v Slovenskem narodnem domu v Girard, O. Ona nam je obljubila zopet nekaj veselih uric in to je, kar Girardčani ljubimo. Tudi za plesavce bo pripeljala seboj svojo godbo. Da se pa prepričamo, če je kaj resnice na tem, pojdimo vsi od tukaj in iz sosednjih mest na ta koncert. Gotovo pa bo nekaj posebnega, ker se veselični odbor tako trudi. Pozdrav!

J. Anzicek.

ČAJNI VEČER S TOMBOLO

V nedeljo večer, 29. marca, pričetek ob sedmi uri, se prične v sokolski telovadnici, v novem poslopju Slovenskega narodnega doma, čajni večer Slovenske narodne čitalnice, na katerem bo tudi tombola, ki je vselej nekaj posebnega pri prireditvah naše čitalnice.

Čitalničarja Valentine Sever in Josip Šircelj sta stopila okoli naših trgovcev ter jih poprosila v imenu Čitalnice, da darujejo dobitke. Težko je v teh časih nabirati dobitke, tudi težko je dati danes, toda z dobro voljo in malim potrpljenjem se ustvari velika dela. Tako sta tudi čitalničarja Sever in Šircelj nanosila v čitalnico veliko število dobitkov. Čitalnica menda še ni imela tako bogate tombole, kot bo to v nedeljo zvečer.

Ni potreba posebej omenjati zasluge in dobra dela S. N. Čitalnice, kajti med nami je že lepo število let ter vrši svoje narodno in izobraževalno delo v korist slovenske naselbine.

Povabljeni so vsi čitalničarji, prijatelji in znanci, ki tako radi pridejo na tombolo naše Čitalnice.

Pri čajanki bo, iz prijaznosti do Čitalnice zapel g. Louis Belle par pesmic. Spremljal ga bo na pianô, naš pesnik in glasbenik g. Ivan Zorman.

Tem potom se tudi najiskrenejše zahvaljuje Slovenska narodna čitalnica vsem dobrim in požrtvovalnim darovalcem dobitkov. V imenu Čitalnice jih priporočamo našim Slovencem, da kupujejo pri njih, kadarkoli kaj potrebujejo. Darovali so sledeči:

Slovenska delavska zadružna zveza, Frank Ažman, Anton Bašca, Bratje Pintar, Matt Križman, M. Černigoj, Frank Čebul, Jack Pintar, Matt Perko, John Rožanc, L. Prijatelj, Geo. Mlaček, ga. J. Vidmar, John Pavlich, Brandula, Smrekar, Tone Novak, Rudi Kozan, ga. Mole, ga. Trampuš, ga. Pruso, Smole, Jos. Kalan, A. Mrvar, John Zakrajšek, Mramor, Louis Mayer, John Močnik, Tone Uz, Jože Metelko, Grdina Hardware, Louis Lavtezan, L. Cimperman, A. Semič, W. Sittar, Leskovec, B. B. Leustik, Jože Štamfel, John Gornik, Mike Pikš, trgovina Rogelj & Laušin, Zavasky's Hardware, Jože Mlakar, ga. Krašovec, Grdina Shoppe, Frank Suhadolnik, Jože Žele, pogrebnik, Frank Godic, Butala Frank, John Bukovnik, Ogrinc, Frank Centa, A. Prijatelj, Frank Belaj, Frank Černe, Frank Zakrajšek, pogrebnik, Anton Malenšek, Matt Križman ml., Fabijan, Frank Oglar, August Česen, Anton Anžlovar, L. J. Prince, Skuly grocerija, John Godnjavec, John Bradač, John Murgel, cvetličar, Frank Somrak, J. Deželan, John Potokar, Novak pekarija, Julia cvetličarna, ga. Mary Kushlan.

V denarju darovali: Avgust Kolander $3, Neimenovan $1, Ignac Golob $1.

GLAVNI DOBITEK RADIO KLUBA

Vaš zastopnik je obiskal srečnega dobitelja prve številke slovenskega radio kluba, Mr. John Perkota, živečega na 774 East 156th St. Vprašal sem ga, če je vesel tega darila. Pritrdil je, da ga je zelo vesel in je začel razkazovati lep radio aparat, kateremu je odločil častni prostor v sprejemni sobi. Posebno je še vesel tega aparata, ker je kombiniran in lahko igra na njem plošče, kar mu je v posebno veselje.

"Koliko časa ste že naročnik na Ameriško Domovino?" poizvedujem. "Nepretrgoma 25 let," mi je odgovoril. "List se mi dopade in komaj čakam, da mi ga raznašalec prinese."

"Koliko let je od tega, kar ste zapustili staro domovino?" "Začetku novembra, leta 1887 sem zapustil domačo vas Kuleževc, fara Zagradec-Fužine in sem dospel v Cleveland pred 43. leti. Živim ves čas tukaj, z izjemo treh mesecev."

"Kakšni so bili takrat časi?" sem radoveden.

"Prva lete je bilo težko, ker nismo mogli dobiti stanovanja in hrane pri naših ljudeh, ker je bilo tedaj le malo Slovencev naseljenih tukaj. Časi so bili dobri in slabi, toda takih kot sedaj, ne pomnim."

"Koliko časa ste poročeni?"

"V zakon sem stopil z mojo še živečo ženo pred 38. leti. V zakonu se nama je rodila hčerka Francka, ki je stara sedaj 13 let. Z ženo sva živela ves čas v soglasju in največjem zadovoljstvu."

"Kdo vam je pa prodal tisti tiket, na katerega ste dobili radio?"

Nekega dne je prišel k meni Ostanek, ki stanuje na 1346 E. 176th St., in mi ponudil tiket v nakup. Kupil sem ga že iz navade, ne pričakujoč, da bom kaj dobil."

"Ali ste že kdaj poprej kaj dobili na tikete?"

"Večje stvari nisem še nikdar dobil, čeprav sem že mnogo denarja izdal za slične dobrodelne namene. Izjema je bila le enkrat, ko sem dobil eno steklenico slivovke in enega petelina z veliko rožo na glavi."

Pospremil me je do vrat, kjer sva se prijazno poslovila. Obiskal sem tudi Mr. Ostanka ter ga vprašal, kako se kaj počuti sedaj, ko je zvedel, da je prodal rojaku tisto srečno številko.

"Vesel sem," je rekel, "in mu privoščim dobitek. Toda če bi bil vedel, da bo tista številka dobila radio, bi jo bil najbrže raje sam pridržal. Še najrajši bi pa zadel celoletno naročnino Ameriške Domovine, kot pa vse radio aparate. Naročnik sem že dolgo let in komaj čakam, da dobim ta list v roke."

Videlo se mu je, da ne nosi v srcu zavisti, je poštena in iskrena duša, ki ne pozna nevoščljivosti in ne samoljubja. S prisrčnim "na svidenje' sva se razšla.

J. P.

COLLINWOODSKE NOVICE

Joj, koliko ljudi je bolnih po hišah! Največ jih ima "flu." Čudna je ta "flu" to leto. Po nekod se loti ljudi spanec in utrujenost, druge boli glava, tretje oči itd. Najbolj sem se smejal rojaku, ki mi je potožil, da se ga prijemlje "flu," ker ga boli noga v stegnu. Moža sem potolažil, da je to revmatizem, ne pa "flu." Pa mi ni hotel verjeti in je izpraznil pajnt paljenke, mesto da bi si z alkoholom nogo mazal. Ne bojte se preveč te bolezni, sicer boste že od strahu zboleli! V največ slučajih, če ima kdo pljučnico, res dovoli in priporoči zdravnik žganje. Pa ni treba misliti, da je treba kar na debelo piti, češ: "S tem odganjam "flu."

V bolnico se je podala Mrs. Mary Ljubič. Želimo ji, da bi v kratkem zopet okrevala.

Na E. 169. cesti je tudi zbolel 20 mesecev stari Albert Somrak. Revček ima pljučnico. Povedali so, da je že nekoliko boljši.

Mrs. Kajšek ima tudi pljučnico. Dr. Perme čuva nad njo in je že precej boljša. Na žalsot vseh je pa dobil pljučnico še njen 15 mesecev stari sinček.

Matere, pazite, da se otroci ne prehlade!

V družini Komik na 161. cesti so tudi vedno nesrečni. Kar dva sta imela "flu," mati in sin. Pa le korajžo, John, tudi nesreč bo enkrat konec!

Na Thames Ave., že dlje časa pogrešamo zgovorno in pošteno ženo, Mrs. Benedikt. Nagloma so jo vzeli v bolnico in se nahaja v resnem položaju. Prav težko nam je za njo in ji iz srca želimo, da bi kmalu okrevala. Njeni otroci so zelo potrti, ker ljubijo dobro mamo, ki je vdova že več let.

Iz Barbertona pa sem zvedel, da se je hudo opekel Mr. Frank Zakrajšek. On ima malo farmico tam in je zelo prijazen in postrežljiv, zato mi je hudo, ker trpi. Želim, da bi kmalu okreval.

Rojaki in rojakinje, kateri imate še kaj "keša," spomnite se za velikonočne praznike naših slovenskih trgovcev. Nikar ne nosite denarja v tuje, bogate trgovine, katere nam v slučaju potrebe nič ne pomagajo. Bodimo zavedni!

Mrs. Jennie Fink, 17409 Waterloo Rd., ima zelo prijazno in snažno trgovino z grocerijo in mesom. Pravi, da se lepo zahvaljuje vsem odjemalcem in se tudi za v bodoče priporoča.

Vsem želim vesele velikonočne praznike in ponovno povdarjam: ne nosite denarja v tuje trgovine, ker dobimo pri domačih trgovcih ravno tako postrežbo kot v mestu. In denar, ki ga pustimo pri njih, se nas zopet dotakne v enem ali drugem slučaju. Iskren pozdrav vsem!

A. Jaksetich.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE!

Če verjamete al' pa ne.

Sedeli smo trije pri mizi: Jože Koželj, ohajčan in pa jaz. Vsi trije smo imeli besedo, a največ (kakopak in seveda) pa ohajčan. Pa je Jože odrinil ohajčana vstran, se naslonil s komolcem na mizo in mi začel pripovedovati o nekem hlapcu v starem kraju, ki je bil tako navihan, da je skoro spravil svojega gospodarja iz uma in iz kože. Verno sem poslušal stvar do konca, potem sva se pa o ohajčanom oba slovesno izjavila, da storjo ne verjameva. Pa je Jože belo pogledal in po mizi udaril in rekel, da je živa rsenica, kar je povedal in je poklical za pričo vse peklenščke. Tako prepričevalni besedi ni da bi se človek ustavljal, pa bom zapisal tukaj lepo po vrsti, kakor je Jože pripovedoval, potem pa vi sodite, če je stvar za verjeti ali ni.

Pri neki hiši v Jožetovi vasi da so imeli hlapca, ki je šel lepega poletnega dne kosit na senožet. Opoldne prinese dekla koscem kosilo in ko posedejo vsi pod mogočen hrast, se pronajde, da je prinesla dekla eno žlico premalo. Ker so imeli najetih več tujih koscev, ne kaže, da bi kateri izmed njih gledal, ko bodo drugi segali v skledo, pa gospodar pove naravnost in brez ovinkov, da bo domači hlapče počakal. Hlapec ni rekel nič, na tihem pa precej, pa čaka, če bo kaj ostalo. In je ostala prazna skleda in par skorjic kruha. Gospodarju je bilo strašno hudo, hlapcu pa še bolj, pa pomoči ni bilo. Pobere torej gospodar tiste skorjice kruha in jih da hlapcu s prijazno pripombo, naj jih omoči v vodi in potem sne, da ne bo tešč. Hlapec stori to, v srcu pa napravi kar tam na mestu sklep, da se bo krvavo maščeval za to.

Kmalu zatem se prigodi nekega dne, da ukaže gospodar hlapcu, naj naseka nekaj drv. Hlapec gre in zmeče vsa drva v gnojnico, sam se pa vsede na tnalo in gleda drva. Pride gospodar in se zadere nad hlapcem, zakaj ne seka drv. Pa se hlapec odreže: "Sem jih zmetal v vodo, da se odmočijo; bodo potem bolj mehka." Gospodar je vedel, da cika hlapec na tiste skorjice kruha in požre zbadljivko.

Par dni zatem ukaže gospodar hlapcu, naj zapreže v voz par volov in naj gre v gozd po krcle. Ker je bila slaba pot, naj vzame seboj še drugi par volov, da bodo ložje izpeljali. Ko pride v gozd, mu je naročeval gospodar, naj obrne voz, naj vpreže oba lisca naprej, "kapina" pa zadej. Hlapec pravi, da je vse razumel in odžvižga z dvema paroma volov v gozd.

Iz gozda bi moral priti v dveh urah, a mine jih pet, hlapca pa od nikoder. Gospodarja začne skrbeti, če se ni morda kaj pripetilo, pa odhiti v gozd za hlapcem. In kaj se mu pokaže tam? Voz je bil obrnjen narobe, da je ležal na ročicah, kolesa so pa štrlela v zrak in med kolesi so bili naloženi krcli. En par volov, (lisci) so bili vpreženi spredaj k štangi, en par (kapini) pa zadaj za soro. Hlapec je vihtel bič nad voli, ki so na vso moč vlekli: en par nazaj, en par naprej. Gospodar se prime za glavo in ves prestrašen zavpije:

"Kaj pa vendar za enega hudiča počneš?"

"Kakor ste mi ukazali," reče hlapče. "Rekli ste mi, naj obrnem voz in sem ga obrnil. Ukazali ste mi, naj zaprežem en par volov spredaj, en par pa zadaj in sem storil natančno, kakor ste mi ukazali, pa ne vem, kaj je to, da ne morejo izpeljati."

Gospodar mu dopoveduje, da je delal jako nespametno (in neumno), mu ukaže izpreči vole in skupno postavita voz pokonci, na kolesa. Pri tem sta bila pa nerodna in sta postavila voz s tako silo v pravo lego, da se je eno kolo strlo. Ne kaže drugega, gospodar pošlje hlapca domov po drugo kolo. In mu je zabičeval: "Pa ga tako nesi, da ga ne bodo ljudje videli, da ne bo besed!"

Hlapec hiti domov in premišlja, kako bi nesel kolo nazaj, da ga ne bi ljudje videli. Pa jo kmalu pogrunta: dene kolo na tnalo in ga zbije na drobne kose, potem pa te kose spravi v vrečo, jo zavihti na rame in hajdi v gozd. Gospodar je kar tulil, ko strese pred njim hlapec kose zdrobljenega kolesa, hlapec se pa izgovarja: "Saj ste mi rekli, naj prinesem kolo tako, da ga ne bodo ljudje videli. In ker ne morem spraviti celega kolesa v vrečo, sem ga pa zdrobil."

"Trapa si, da boš vedel, osel in kanalja!" se jezi gospodar. "Pojdi takoj po drugo kolo, pa če si že tak, pa vsakemu povej, da nosiš kolo, beštja!"

Zopet jo pobriše hlapec domov, vzame v skednju kolo od voza, potem pa gre od soseda do soseda in v vsaki hiši pripoveduje, da nese kolo v gozd. V neki hiši ni bilo nikogar doma, pa se vsede na prag in čaka. Šele proti večeru pridejo ljudje iz tiste hiše domov, in hlapec jim prijazno pove, da nese kolo v gozd. Bila je že trda tema, ko pride do gospodarja in ga prosi za zamero, da ni mogel priti prej, ker je moral čakati na ljudi, da jim je povedal o kolesu, kakor je gospodar naročil. To je bilo gospodarju dovolj, pa zgrabi za porajkel in ucvrla sta jo s hlapcem, da je bilo veselje. Še isti večer je hlapec iskal novo službo, ta gospodar pa drugega hlapca.

MARIA JERITZA

Še nikdar v zgodovini opere ni nastopilo v šestih dneh toliko priznanih pevcev in pevk, kakor bodo nastopili v Clevelandu od 27. aprila do 2. maja, ko bo gostovala Metropolitan Opera Co.

Ljubitelji glasbe iz Clevelanda in vse države Ohio se tega zavedajo, kar so pokazali z veliko naročbo vstopnic v naprej. Vstopnice bodo v predprodaji pri Lyon & Healy's, 1226 Huron Rd., od 6. aprila naprej.

Začenši s prvim dnem otvoritvene opere "La Traviata," ko nastopi s svojim zlatim glasom Rosa Ponselle v vlogi Violete, pa do zadnjega dne, v soboto, ko nastopi Lily Pons v "Lucia di Lammermoor," bodo na programu same velike operne zvezde.

V pondeljek, 27. aprila nastopijo v "La Traviata" tudi Giacomo Lauri - Volpi, Lawrence Tibbett in Minnie Egener. V torek bodo Clevelandčani prvič imeli priliko slišati Marijo Jeritzo, slavno dunajsko sopranistinjo v vlogi "Tosca." Nastopil bo tudi Geo. Thill in Lavrence Tibbett. Jeritza bo pela tudi v četrtek v "Carmen."

Lily Pons nastopi v sredo v "Mignon," obenem z Gigli, Rothier, Bada in drugimi. Miss Pons je nova zvezda pri Metropolitan operi in je francoska sopranistinja.

Miss Ponselle nastopi tudi v petek v svoji največji vlogi v "Norma." Nastopijo ž njo tudi: Marion Telva, Armand Tokayan in drugi. V petek popoldne bo predvajan "Rigoletto," kjer poje Lily Pons, Gigli, Swarthout Rothier in drugi.

V soboto popoldne se bo pela nova ameriška opera v angleškem jeziku, "Peter Ibbetson," kjer bo nastopila v glavni vlogi Lucrezia Bori, Edward Johnson, Lawrence Tibbett in Marion Telva.

Zaključek opere bo v soboto večer z "Lucia di Lammermoor," kjer nastopi Lily Pons, Gigli, Danise, Rothier in drugi priznani pevci.

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST

Spisal
Dr. Fr. Detela

"Da," je dejal oni kratko, "tudi meni se kaže v tem nekak prst božji, ki nam pravi, da ne smemo opustiti, kar smo pričeli; zakaj kesanje je prepozno, če nas je že ovadil ubežnik. A verjemite mi, gospod prelat, da pri takih početjih, kakršno je naše, je naklep mnogo nevarnejši od izvršitve. Kaj se nam more zgoditi? Ako nam začne presti, se vržemo v naročje kralju Ladislavu, in ta nas bode branil. Vrhutega pa je jako neverjetno, da bi zvedel cesar o pravem času o naših namerah. Jaz mislim, da je proti Kranjskemu ubežal mladenič, če je ubežal; in in se nam ga bati. A če se je obrnil proti Celju, kje bode dobil katerega cesarjevih svetovalcev, ko imam vse pod stražo! Da bi prišel do cesarja, na to še misliti ni. In naj se mu posreči vse, kaj pa ve on o naših naklepih? Zatorej brez skrbi, gospod prelat! Kakor zaupam jaz v duhovskih rečeh popolnoma Vaši učenosti, tako se smete Vi zanesti v vojnih na mojo spretnost."

"Zanašam se tudi popolnoma, gospod baron, a Vi veste kakor jaz, da Bog osramoti in uniči često naše najzvitejše naredbe."

"Istina, gospod prelat, zatorej se tudi ne bojujmo z Bogom! A cesar je človek kakor mi, in ustavimo se mu, če nam dela krivico."

"Morebiti nam pa vendar ne dela krivice," je opomnil oni rahlo.

"Gospod prelat, poslušajte me, prosim," je dejal Vitovec nepotrpežljivo. "Jaz Vam bodem nekaj povedal. Kaj je pravica, kaj krivica, o tem si dva človeka nista istih misli. Kar komu ne ugaja, to se mu zdi krivično, in s pravico je narobe. Sodba je težavna, kadar se tiče nas samih. Jaz si tudi zaradi tega ne belim glave. Dokler je živel grof Urh, sem se bojeval, kakor in kjer je ukazal on; ali je bilo pravično ali nepravično, za to se nisem menil nikdar nič. In zdaj sem stopil na noge za kneginjo in kaj morem jaz za to, da je prišla ona navzkriž s cesarjem!"

"Morebiti pa bi se pogodila, ako bi Vi kaj pomogli."

"Možno, a mene so odvrgli, umejete? in razžalili so me, kakor me še ni razžalil nihče; in jaz naj to pozabim? Meni se vidi, gospod prelat, da Vam je žal, ker ste se odločili za kneginjo, in da bi bili radi nevtralni. A lahko si mislite, da jaz baš v tem času ne trpim nevtralnosti. Kdor ni z menoj, ta je zoper mene, to je zdaj geslo. A potolažite si pretanko vest; zakaj — ne zamerite, da Vam govorim naravnost, vojaški — samostan je bolj v mojih rokah nego v Vaših; in drznil sem se tudi zamenjati starega Vašega poveljnika za novega. A ne bojte se! Nič se ne bode zgodilo, ne Vam, ne Vašemu samostanu, in zaradi današnjega sklepa smete mirno spati, kakor bodem zaspal jaz kmalu."

Prelat je razumel migljaj in se odpravil žalosten. "Vražja omahljivost!" je mrmral Vitovec in se iztegnil po postelji in zaspal. Kaj se je menil on za opata in njegove stiske!

V.

Zvezde prijazne,
Pot mi kažite!
S. Jenko.

Gregor pa je hitel proti Savinjski dolini, kolikor se je dalo v temi. "Danes je sreda; če do jutri zvečer ne pridem v Celje, bode prepozno," si je šepetal in spešil korake. Ni še hodil dolgo, ko zasliši za seboj peketanje konjskih kopit, in brž se umakne v šumo. Po poti od samostana doli sta prisvetili dve bakli, ki sta se bližali naglo, da so leteli utrinki v stran. Gregor se je potuhnil in videl v svitu kosmata obraza konjikov, ki sta klela, da morata v takem času okrog laziti, ko se ne vidi pet korakov predse. Jezdila sta mimo in za njima sta puščali bakli rdeč dim. Gregor pa je ostavil gozd in se napotil urno za njima, ko ni bilo več čuti konjskih kopit. Nebo je bilo oblačno, in noč je temnela bolj in bolj. Gregor se je spotikal nad koreninami in kamenjem, kar ga je neznano utrudilo. Skrbelo ga je, kako bode nadaljeval pot drugi dan, če ga zapuste moči, in naslonil se je na drevo; a kakor je postal, je zadremal. Nočna sapa je šumela po gozdu in donašala iz daljave dobro znano tuljenje; volk je bil namreč takrat navadna zver naših gozdov. Gregor je skočil pokoncu in potipal, če ima še dolgi nož za pasom. A silne utrujenosti ni zmagovala več trdna volja; treba je bilo misliti na počitek. Noči pa so spomladi mrzle in zemlja vlažna, tudi se je bilo bati divjih zveri pod milim nebom. Vlekel se je še streljaj dalje, kjer je zapazil samotno kočo in nanjo naslonjen nizek hlev. Ura je šla na polnoč, in nobene žive duše ni bilo nikjer čuti; in komu bi se bil tudi upal izročiti Gregor! Otipal je v temi majhno lestvo, jo prislonil k lini nad hlevom in zlezel gori. Našel je velik kup slame in sena; brž si je napravil ležišče, se priporočil Bogu, in preden je še premislil dogodke prošlega dne, je sladko zaspal s trdnim sklepom, da nastopi zarana zopet pot proti Celju.

Zdelo se mu je, da je komaj še zaspal, ko ga prebude človeški glasovi. Prestrašen se je sklonil pokoncu, a zaskelele so ga roke za pestmi, zvezane s trdnim konopcem. Pred njim je stal fant, ki se je grohotal in migal z roko starejšemu kmetu: "Ravno ta je, oče."

"Ali si ušel iz Gornjega grada, ptiček?" je kimal mož. "A si obsedel preblizu. Hodi! Kar v Gornji grad ga ženi, Luka! A pazi, da se ne prevrne raz lestvo!"

"Po suknjo še grem," je dejal sin in se obrnil proti koči. Gregor, ki je videl, da je popolnoma v tuji oblasti, je jel prositi, da naj ga izpustita, ker je nedolžen.

"To trdi vsak zločinec," je dejal mož. "Zakaj bežiš, če si nedolžen? Za nič te ne love samostanski gospodje. — Mica, pridi gledat, kakšnega kosa sva ujela. Po tem-le sta popraševala snoči gornjegrajska biriča. Kratke rjave brke ima, pero za kapo in dolg nož za usnjatim pasom."

S pomilovanjem je gledala žena ujetega mladeniča. Ko pa se je ozrl Gregor vanjo, se ji je zazdel nekako znan ta obraz.

"Kje pa sem že videla jaz tega človeka? Čakajta no!" je dejala, si zakrila oči z roko in premišljevala.

"Oče!" je klical Luka od hiše sem in kazal proti dolini, "ne bo treba iti v Gornji grad. Biriča že jezdita nazaj."

"Ovbe," je dejala žena živahno, "ali veš, kdo je to?" Mož je bistro pogledal Gregorja, a ni ga spoznal.

(Dalje sledi)

IZ DOMOVINE.

Jesenice. (Smrtna kosa). — Te dni je umrl po daljši bolezni v 70. letu starosti g. Martin Biček, upokojeni tovarniški delavec. Bil je dober in miren mož. V tovarni je delal nepretrgoma 40 let. — V starosti 21 let je umrl na Savi pri Jesenicah Julij Krušač, sin tovarniškega delavca.

Pes je pridobil za šintarja $5000 nagrade

Montevideo, Uruguay, Južna Amerika, 27. marca. Mestni šintar v tem mestu je vjel včeraj psa in ga odvedel na mestno pasjo postajo. Pes je pa kmalu potem pobegnil "iz zaporov," šintar pa za njim. Pasja mrcina jo je ubrisala direktno v neko hišo, kjer so se skrivali že dalj časa štirje zločinci, katere je iskala vsa policija že dolgo. Šintar je odkril zločince, pustil psa in hitel po vojake in policijo, ki je obkolila hišo in prijela zločince. Šintar je pa dobil izplačanih $5,000 nagrade, ki jo je obljubila država.

Lepa nagrada

Združena društva fare sv. Vida so sklenila prirediti srečkanje, in srečni dobitelj dobi kot nagrado prosto vožnjo iz New Yorka do Ljubljane in zopet nazaj v New York. V slučaju, da ne bi hotel potovati, dobi $150 v gotovini. Natančneje o tem boste že še slišali.

Radio tiketi

Več nagrad, katere je nudil Slovenski radio klub kupcem radio tiketov, je bilo izplačanih osebam, ki so zgubile prvotne tikete, misleč, saj ne bomo dobili nič. Vendar so bile vse nagrade tudi tem ljudem izplačane, ko se je dognalo, da so originalni kupci nagrad.

Slovenska šivilja!
se priporoča cenjenim ženam in dekletom. Izdelujejo obleke po najnovejši modi, pa zraven tega tudi po najnižji ceni. Le vprašajte na 1128 E. 63rd St., zgorej, zadej. (75)

Dve sobi
se oddasta v najem za fante ali moške Oglasite se na 1180 Norwood Rd. Je prav poceni. (74)

Naznanilo
Članicam Slovenske ženske Zveze št 14 se naznanja, da imamo skupno sv. obhajilo v nedeljo 29. marca v cerkvi sv. Kristine ob 8. uri zjutraj. Prošene ste, da se gotovo vse udeležite, ker se bo brala tudi sv. maša za žive in mrtve članice omenjenega društva. Zbiramo se ob 7.30 zjutraj v šolski dvorani in odkorakamo skupno z banderom v cerkev, kjer imamo rezervirane sedeže. — Tajnica. (74)

Odda se
več stanovanj, po 6 sob vsako, jako poceni. Pozve se na 6218 St. Clair Ave., na št. 10. (78)

Naznanilo in priporočilo
Naznanjam cenjenim slovenskim gospodinjam, da ima za velikonočne praznike veliko zalogo doma soljenega in prekajenega mesa po jako zmernih cenah. Pri nas dobite izvrstne suhe klobase, danke in želodce, delane iz samih svežih prešičevih plečet. Lepe kokoši od 4 do 6 funtov težke po 30 centov funt, dobra govedina za juho po 16c funt. Se vljudno priporoča
Anton Ogrinc,
slovenski mesar, 6414 St. Clair Ave. (74)

Pozor!
Imam jako veliko izbiro doma posušenega, najboljšega mesa, klobase, plečeta, želodce. Se toplo priporočam vsem rojakom. — Cene so jako nizke. Pošiljam tudi na vse kraje izven mesta proti podvzetju. Vse blago imam na svojem privatnem domu.
Matija Križman Sr.
6030 St. Clair Ave., zadaj za Brofmanovo trgovino.
(Mar. 27. 28. 31)

POSEBNOST!
Deške obleke, mere 12 do 18, trpežne in najnovejše mode, dva para hlač, samo $10.50.
To dobite v trgovini
FRANK BELAJ
6205 St. Clair Ave.
(74)

Dekle
prosto šole, bi rada dobila delo, da bi varovala otroke. Oglasite se na 387 E. 163rd St. (74)

V SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA

JOHN-A MILAVEC

ki je mirno v Gospodu zaspal dne 29. marca, 1929.

Najine solze se še niso posušile in v najinih srcih si še vedno zapisan z največjo ljubeznijo, dragi soprog in oče. Še dve leti ni minilo, pa zopet nama je odvzet drag zaklad. Vsemogočni je poklical k sebi v cvetju mladosti sina, katerega si Ti tako ljubil!

Dve leti—dolga doba,
zdaj potekla je,
a solza še nešteta,
zaliva nam srce.

Veselje nas ne mika,
kar šla od nas oba,
izguba je velika,
ne zaceli ran srca.

Ljubi soprog in bratec naš,
ne čuje več se Vajin glas,
v rakev so vaju položili
in odnesli proč od nas.

Sladko spavajta skupaj pod to tiho gomilo in snivajta o onih, ki Vaju ljubijo. Priporočava ju vsem v blag spomin in pobožno molitev. — Žalujoči:

Louise Milavec, soproga.
Jane, hči.

Cleveland, O., 27. marca, 1931.

POZOR AVTOMOBILISTI!
Pri Lausin Motor Sales, na križišču Nottingham Rd. in St. Clair Ave. dobite priznano najboljše "Mobilgas" in "Mobiloil." Postrežba prvovrstna

F. ZAKRAJŠEK
Kdor hoče najboljšo postrežbo z zmernimi cenami, naj se obrne na to družbo v slučaju smrti svojega dragega. Vodim pogrebe nad 20 let v naselbini. Odprto noč in dan.
1105 Norwood Rd. Tel. ENdicott 4735
Podružnica 18321 Edgerton Rd. KEnmore 2892

DOBER PREMOG!
Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
Stari Cimpermanovi prostori
HEnderson 5798

Prva slovenska
popravljalnica vsakovrstnega pohištva. Izdelujemo tudi nove "parlor sets" in tudi popravljamo vse pohištvo. Vse delo jamčeno. Cene nizke. Pokličite in pridem do vas, ter vam dam nasvet, ne da bi vas kaj veljalo. Se rojakom vljudno priporočam.
John Lukanc
698 E. 159th St.
Tel. EDdy 2407-J.
(Sat. X)

Popravila!
Spodaj podpisani se prijazno priporoča rojakom za inštaliranje furnezov pa tudi dobra popravila. Mi vam takoj in točno postrežemo po najnižjih cenah. Popravljamo tudi vsakovrstne pralne stroje, in to po zelo nizki ceni. Se vljudno priporočam.
Louis Jerman
18207 Waterloo Rd.
Tel. KEnmore 3109-W.
(Mar. 23. 28. Apr. 4.)

Stanovanje
se da v najem, štiri sobe, spodaj. 1079 E. 64th St.
(Mar. 24. 25. 28. 30.)

Išče se delavca
za farme, Slovenca ali Hrvata, ki se razume na delo s konji na farmah. Za naslov naj se oglasi v uradu tega lista. (74)

VALENTINES DRY CLEANING
MOŠKI IN ŽENSKI KROJAČ
ČIŠČENJE IN LIKANJE
POPRAVLJANJE IN BARVANJE
Valentine Valjavec
lastnik
1340 E. 55th St.

Moving — expressing
POKLIČITE
TONY SEDMAK
7718 Lockyear Ave.
Tel. FLorida 1026-W
Dovažam tudi premog na dom — dober in poceni

PRIDITE K MENI
ako si hočete postaviti hišo. 15-letno posojilo po 6 in 7%. Hiša 5 sob za samo $3,800. Imam tudi nekaj lotov v bližini E. 185. ceste na tlakani cesti, po $500. Dolgoletna izkušnja. Delamo in popravljamo tudi garaže na eno ali dveletno odplačilo. Oglasite se ali pokličite KEnmore 3123-J.
Michael P. Clapacs
18306 East Park Drive
blizu La Salle gledišča.

Leopold Kushlan
SLOVENSKI ODVETNIK
Čez dan:
513 ULMER BUILDING
Zvečer od 6. do 8.
6411 ST. CLAIR AVE.
Soba št. 7. Tel. RAnd. 5105
Tel. CHerry 3982

28 LET BREZ ŽELODČNE BOLEZNI

"Toronto, Ont., 6. decembra, 1930. —Tekom 28 let rabim
Trinerjevo grenko vino
in vas lahko zagotovim, da me ono vzdrži zdravega in prostega želodčnih bolezni.—Paul Sychoniuk."

Trinerjevo grenko vino je zdravilo, ki doseže vse štiri važne dele telesa: želodec, črevesje, jetra in mehur. Če se pravilno delovanje teh delov zaustavi, trpi ves sistem in postanete bolni. Trinerjevo grenko vino odpravi to in s tem vas osvobodi neprebave, slabega tega, zapeke, plinov želodca, glavobola, neprijetnosti po jedi in nemirnega spanja. Dobi se pri vseh lekarnarjih. Veliko zdravnikov priporoča Trinerjevo grenko vino.

VELIKONOČNE RAZGLEDNICE
"Jugoslovanske Matice"
se dobe pri
MARY KUSHLAN
SLAŠČIČARNA V S. N. DOMU
6415 St. Clair Ave.
ENdicott 9566
Tudi lepo izbiro velikonočnih košaric od 5c do $2.00, čokoladnih pirhov, zajčkov itd. po zmernih cenah. Posebnost: 5c čokoladni piruh sedaj samo 3 za 10c. Se vljudno priporočam.

GRDINA'S SHOPPE
Popolna zaloga oblek in vse opreme za neveste in družice
Beauty Parlor
Vedno najmodernejši ženski klobuki
Trgovina zaprta vsako sredo pop. skozi celo leto.
6111 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 7112
(M. Thu. S.)

KAJ VAM JE TREBA NOVEGA?

Žene in dekleta, kaj potrebujete novega? Pomlad je tukaj in velikonočni prazniki. Potrebujete suknjo, obleko, slamnik, nogavice ali spodnjo obleko? Pri nas imamo vse to in sploh vse, kar potrebuje vaša družina. Prej ko bi šli vi ali vaša dekleta v mesto ali v tuje trgovine, pridite prej k nam pogledat našo lepo zalogo oblek.

Ravno ta teden smo dobili veliko zalogo vsakovrstnih oblek, izdelanih po najnovejši modi in delane iz najmodernejšega blaga. Zakaj bi hodili v tuje trgovine, če pa dobite pri nas ravno tisto ali pa še boljše, za isto ceno ali pa še ceneje.

Kedaj smo mi v naši naselbini dobili kako podporo od kakega trgovca iz mesta? Ko bi vsi to bolj premislili, bi izprevideli, da je res vsakega dolžnost, da kupuje pri domačih trgovcih. Tudi naši odvetniki in doktorji bi morali to storiti in da bi prišli vsaj po "cheesecloth" za cunje, za deske in mize obrisat, če že drugega ne bi imel za nje.

To izgleda bolj kot en dopis in ne oglas. Toda res se mora človek včasih malo skregat. Priporočam se vsem Slovencem in Hrvatom za obilen obisk. Blago je poceni in garantirano.

Posebno priporočamo posebno lepo in veliko zalogo belih oblek za deklice za obhajilo, birmo in podobno.

A. ANŽLOVAR
6202 St. Clair Ave.

HENRIK SIENKIEWICZ

POTOP

iz poljščine prevel
DR. RUDOLF MOLE

(Nadaljevanje)

"Ni mogoče, milostivi kralj!" je zakričal gospod Andrej, "jaz hočem sam to ter prosim za to milost, da bi me tu nihče, pa naj si bo še tak dostojanstvenik, imel za bahača! Slabo plačilo bi bilo za muke, milostiva kralj in kraljica! Jaz nočem nobene nagrade, temveč hočem, da se mi verjame, naj se nejeverni Tomaži dotaknejo mojih ran!"

"Jaz ti verjamem!" je rekel kralj.

"Čista resnica je bila v njegovih besedah!" je pripomnila Marija Ludovika, "jaz se v ljudeh ne motim."

Toda Kmitic je sklenil roke.

"Milostiva kralj in kraljica! Naj stopi kdorkoli z menoj na stran, zakaj težko bi mi bilo tu živeti v sumničenju!"

"Jaz pojdem," je rekel gospod Tizenhauz, mlad kraljevi dvorjan.

Rekši je spremil Kmitica v drugo sobo, med potjo pa je govoril:

"Ne grem radi tega, da ne bi verjel, ker verjamem, toda rad bi govoril s teboj, gospod. Midva sva se videla nekje na Litvi. Priimka se ne spominjam, ker je mogoče, da si bil še deček, ko sem te videl, a jaz sem bil sam takrat še deček."

Kmitic se je obrnil nekoliko v stran, da zakrije naglo zbeganost.

"Morda na kakem sejmiku. Čestokrat me je ranjki oče jemal s seboj, da bi gledal javne zadeve."

"Morda . . . Tvoj obraz mi gotovo ni tuj, dasi takrat še nisi imel te brazgotine. Vendar glej, gospod, kako memoria fragilis est, zdi se mi celo, da so te takrat imenovali drugače."

"Leta motijo spomin," je odgovoril gospod Andrej.

Potem sta stopila v drugo sobo. Čez nekaj časa se je vrnil Tizenhaus pred kraljevo obličje.

"Opečen, milostivi kralj, kakor na ražnju!" je rekel. "Ves bok ima ožgan!"

Ko se je takoj za njim vrnil tudi Kmitic, je kralj vstal, ga stisnil za glavo in dejal:

"Nikdar bi ne bili dvomili o tem, da govoriš resnico; pa tudi tvoja zasluga in bolečina ne bosta zastonj."

"Tvoji dolžniki smo!" je dodala kraljica, stezajoč roko proti njemu.

Gospod Andrej je pokleknil na eno koleno in spoštljivo poljubil roko kraljici, katera ga je še pogladila po glavi, kakor mati.

"Sedaj pa se ne jezi več na gospoda kanclerja," je rekel zopet kralj. "Res je, da je bilo tu nemalo izdajalcev ali pa takih, ki so se bahali, a kanclerjeva naloga je, da pride resnici do živega."

"Kaj pa pomeni moja revna jeza za tako velikega človeka," je rekel gospod Andrej. "Saj ne bi smel niti srepo pogledati častitega senatorja, ki daje vsem zgled zvestobe in ljubezni do domovine."

Kancler se je dobrohotno nasmehnil in iztegnil roko.

"No, naj bo sloga! Očital si mi tudi oni vosek, toda vedi, da so tudi Koričinski često pečatili s krvjo, a ne samo z voskom. . ."

Kralj je postal zopet najboljše volje.

"Prikupil se nam je ta Babinič!" je rekel senatorjem. "Tako nam je prirastel k srcu kakor malokdo. . . Sedaj te ne pustim več od naše strani in, ako Bog da, se povrnemo skupaj v milo domovino."

"O, najjasnejši kralj!" je zaklical navdušeno Kmitic, "dasi sem bil zaprt v trdnjavi, vem od šlahte, od vojske, še celo od onih, ki so služeč pod Zbrožkom in Kalinskim oblegali Čenstohovo, da vsi hrepene po dnevu in uri tvojega povratka. Le pokaži se, milostivi gospod, in tisti dan bo stala vsa Litva, kraljestvo in Rus, kakor en mož na tvoji strani! Pojde šlahta, pojdejo zaničevani kmetje, da ponudijo svojo službo. Vojska jedva diha pod hetmani, tako se jim hoče nad Švede. Vem tudi to, da so prihajali pod Čenstohovo odposlanci hetmanovih vojsk, da bi naščuvali Zbrožka, Kalinskega in Kuklinovskega proti Švedom. Prestopi, milostivi gospod, mejo in čez mesec dni ne bo nobenega Šveda več, le pridi, le pokaži se, zakaj tam smo kakor ovce brez pastirja!"

Kmiticu so se iskrile oči, ko je to govoril, in tako se je razvnel, da je pokleknil sredi sobe. Njegova navdušenost se je prijela celo same kraljice, ki je v svojem neustrašljivem pogumu že davno nagovarjala kralja, naj se vrne.

Obrnila se je torej k Janu Kazimirju in rekla krepko in odločno:

"Glas vsega naroda slišim iz ust tega šlahčiča!"

"Da, da, milostiva gospa! Mati naša!" je zakričal Kmitic.

Toda kanclerja in kralja so zadele nekatere besede, ki jih je izpregovoril Kmitic.

"Vedno," je rekel kralj, "smo pripravljeni žrtvovati zdravje in življenje in na nič drugega, samo čakali smo, da se naši podaniki poboljšajo."

"To se je že zgodilo," je rekla Marija Ludovika.

"To so važne stvari," je posegel vmes nadškof Leščinski, "ali so res prišle deputacije od hetmanskih vojsk pod Čenstohovo?"

"To vem od mojih ljudi, teh Kemličev!" je odgovoril gospod Andrej. "Pri Zbrožku in Kalinskem so vsi glasno govorili o tem, ne oziraje se na Milerja in Švede. Ti Kemliči niso bili zaprti ter so imeli zveze s svetom, z vojaki, šlahto. Te lahko postavim pred obličje veličanstva in vaše, visokorodni gospodje, naj sami povedo, kako vre v vsej deželi kakor v loncu. Hetmani so le prisiljeni pri Švedih, ker je hudoben duh nahujskal vojsko, sedaj pa se hoče ta vojska sama povrniti k svoji dolžnosti. Švedje pobijajo šlahto in duhovnike, ropajo, zaničujejo davno svobodo, zato tudi ni čudno, če vsak stiska pesti in lakomno gleda na sabljo."

"Tudi mi smo imeli od vojske take vesti," je rekel kralj, "bili so tudi pri nas tajni odposlanci, ki so nam javljali splošno voljo, vrniti se k nekdanji zvestobi in časti."

"I to se vjema s tem, kar pravi ta vitez," je rekel kancler. — "Če pa prihajajo deputacije tudi med polke, je to važna stvar, ker to pomenja, da je sad že dozorel, da ni bil naš trud zaman in delo gotovo, in potem, da je prišel čas. . ."

"A Koniecpoljski?" je rekel kralj, "in toliko drugih, ki stoje še ob strani napadnika, mu gledajo v oči in mu zatrjujejo svojo zvestobo?"

Na to so umolknili vsi. Kralj se je naenkrat zresnil. Kakor takrat, ko zaide solnce med oblaki in pokrije naenkrat vso zemljo mrak, tako se je zmračilo njemu obličje.

In čez hip je začel govoriti takole:

"Bog vidi v naša srca, da smo pripravljeni, če je treba danes, se dvigniti, in da nas ne zadržuje švedska moč, marveč nesrečna izpremenljivost našega naroda, ki izpreminja kakor Protej vsak čas novo postavo. Ali moremo misliti, da je vrnitev odkritosrčna, ta volja neizmišljena, pripravljenost ne izdajalska? Ali moremo verjeti temu narodu, ki nas je pred kratkim zapustil in se s tako lahkim srcem pridružil napadniku proti lastnemu kralju, proti lastni domovini, proti lastni prostosti? Bolest nam stiska srce in sram nas je radi lastnih podanikov! Kje nam zgodovina daje podobnih zgledov? Kateri kralj je doživel toliko izdajstva in nenaklonjenosti, kateri je bil tako zapuščen? Spominjajte se le, dragi moji, da smo bili sredi vojske, sredi teh vojakov, ki bi bili dolžni kri preliti za nas, v nevarnosti in da — groza povedati — nismo bili varni celo lastnega življenja. Če pa smo morali zapustiti domovino in iskati zavetja tukaj, nismo storili tega iz bojazni pred onim švedskim sovražnikom, temveč radi tega, da smo ohranili lastne podanike, lastne otroke pred zločinom uboja kralja in očeta."

"Milostivi kralj," je zakričal Kmitic, "težko je grešil naš narod, grešnik je, in po pravici ga tepe roka božja, toda za rane Kristove, vendar se ni našel v tem narodu in daj Bog, da se nikoli ne najde tak človek, ki bi se drznil dvigniti roko na osebo božjega maziljenca!"

"Ti v to ne verjameš, ker si pošten," je odgovoril kralj, "toda mi imamo pisma in dokaze. Sicer so nam Radzivili trpko poplačali naše dobrote, s katerimi smo jih obsipali, vendar pa je Boguslava, dasi je izdajalec, ganila vest in ni hotel pristopiti k zaroti, marveč nas je prvi obvestil o njej."

"Kakšni zaroti?" je vprašal začudeno Kmitic.

"Javil nam je," je rekel kralj, "da se je našel človek, ki se mu je ponudil za sto rumenih zlatnikov, da nas ujame in odda živega ali mrtvega Švedom v roke."

—o—

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.

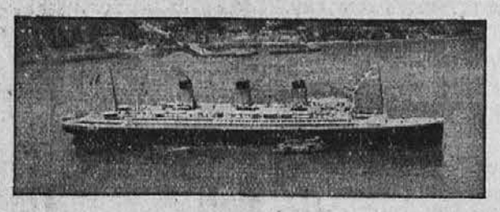

Ako nameravate potovati v staro domovino 15. maja, 1931, boste gotovo zbrali **najlepši in najmodernejši parnik**

ILE DE FRANCE

Če boste potovali na Ile de France parniku, boste potovali v zelo prijazni družbi. Na tem krasnem parniku bosta namreč potovala dva, všem Slovencem dobro znana umetnika, **Miss Jeanette Perdan** in **Mr. Svetozar Banovec**, in sicer direktno iz Clevelanda v Ljubljano.

Mr. Marian Mihaljevich, od dobro poznane MIHALJEVICH BROS. parobrodne agencije, ki je dobro znan med Slovenci v Clevelandu, bo spremljal potnike iz Clevelanda do New Yorka, kjer bo preskrbel vse potrebno za potnike in njih prtljago. Nadalje bo tudi preskrbel, da bodo vsi potniki dobili dobre kabine na parniku in dobro postrežbo v New Yorku. Torej, Slovencem priporočamo, da potujejo v dobri družbi in na krasnem parniku Ile de France.

Potne listine, kakor passporte, vize in permite vam preskrbi poštena in zanesljiva tvrdka

Mihaljevich Bros. Co.
6201 St. Clair Avenue

ZA VELIKONOČ **POPUST** ZA VELIKONOČ

NA VSIH PREDMETIH V NAŠI TRGOVINI

FR. CERNE, 6033 St. Clair Ave.

10% Popusta ako kupite na lahka odplačila

DE MILO DIAMOND RING—popoln in čist diamant 18-K belo zlato, od $25 naprej

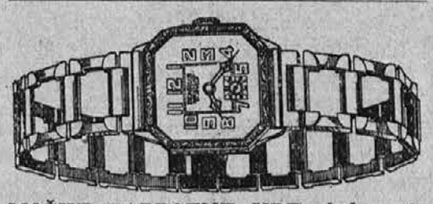

MOŠKE ZAPESTNE URE—belega in rumenega zlata od $8.95 do $100

25% Popusta ako plačate takoj

popust na Srebrnini toiletnih predmetih torbicah prstanih stenskih urah itd.

ŽENSKE ZAPESTNE URE—vseh finih izdelkov, velika zaloga od $8.50 naprej.

Znaten popust na harmonikah pianoaccordions pianos radios fonografs violine guitare mandoline

10% popusta na lahka odplačila — ako plačate takoj 25% popusta

FRANK CERNE

CREDIT JEWELRY — RADIOS — MUSIC HOUSE

6033 St. Clair Ave.

Phone HEnderson 0465

NAZNANILO IN ZAHVALA

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je neizprosna smrt iztrgala iz naše srede našega iskreno ljubljenega sina in brata

LOUIS J. MILAVEC

ki je po kratki, a mučni bolezni zavedno zatisnil svoje mile oči in mirno v Gospodu zaspal dne 18. februarja, 1931. Blagi pokojnik je bil rojen 28. avgusta, 1909 v Clevelandu. Tukaj zapušča žalujočo mater in dve sestri, Jano in Mildred, poročena Malovašič.

Na tem mestu se iskreno zahvaliva vsem, ki so nama prihiteli na pomoč ob uri žalosti in sicer sledečim: Mrs. Mary Florjančič in sin Mirko, Mr. in Mrs. William Custer, Mr. in Mrs. Mike Podboy, Philip in Mildred Malovašič, Mr. in Mrs. Peter Malovašič. Nadalje najlepša hvala vsem, ki so nam izrazili sožalje in ki so nas tolažili in nam stali ob strani. Lepa hvala vsem, ki so ga prišli kropit, ko je ležal na mrtvaškem odru in ki so čuli pri njem.

Iskreno se zahvaliva častitim gospod duhovnikom: Rev. Ponikvarju, Rev. Jagru in Rev. Andreyu za ganljive cerkvene obrede. Lepa hvala Rev. Andreyu, ki so ga spremili iz hiše žalosti v cerkev in na Calvary pokopališče. Prav lepa hvala pogrebnemu zavodu Grdina in Sinovi za tako vzorno vodstvo pogreba. Priporočamo jih v takem slučaju.

Iskreno se morava zahvaliti vsem onim, ki so se spomnili ranjkega, ko je ležal na mrtvaškem odru, ko so posipali njegovo krsto s cvetlicami in venci, in hvala lepa njegovim prijateljem, ki to ga nosili in spremili do groba. Lepo se zahvaljujeva društvu Slovenian Young Men's Club, št. 36 SDZ za spremstvo pri pogrebu, katerega društva je bil član ranjki. Vence so darovali in nosili krsto sledeči prijatelji: Charlie Susa, Frank Tomsick, Frank Gregorčič, Maks Malovašič, Tony A. Jerman; dalje so darovali vence sledeči: Philip in Mildred Malovašič, Miss Jane Zurga, Mirko Florjančič, dr. in Mrs. Louis J. Perme, Mr. in Mrs. Emil Shalle (učitelj violine), Miss Katherine Roberts, Jennie Svetina in družina, Victor Wood in družina, Joseph Kunčič in družina, Joseph Stampfel in družina, Mike Podboy in družina, Cergol in Ogrinc in družina, Opalek bratje, Miss Angie Lenasi, Joseph Likozar in družina, Frank Bricelj in družina, John Zakrajšek in družina, Richman Employees girl Friends, društvo Slovenian Young Men's Club, št. 36 SDZ.

Hvala vsem, ki ste darovali za cv. maše: Miss Jennie Zurga, Joseph Milavec in družina, Anton Milavec in družina, Math Milavec in družina, Frances Lausche in družina, Johana Kramaršič in družina, Anton Kramaršič, Louis Kramaršič, Mrs. James O'Rourke, Mrs. Louis Knaus in družina, Mr. in Mrs. William Custer, Miss Katherine Butala, Miss Mary Zurga, Mrs. Louis Skoda in družina, Frances Skuly in družina, Peter Malovašič in družina, Mr. M. Gorišek, Mr. in Mrs. Ted Skebe, Louis Tolar in družina, Miss Margaret Vidmar, Richman Girls, Joseph Champa in družina, John Brodnik in družina, Premiere Employees.

Lepa hvala vsem, ki so dali brezplačno avtomobile na razpolago in sicer: Mike Stanovnik, Anton Malovašič, Stephen Malovašič, John Janc, Ray Kolson, Anton Gubanc, Andrej Pirnat, Victor Videmšek, Mike Podboy, Edward Kovač, Charlie Kokalj, John Brodnik, Anton Artelj, Joseph Stampfel, Joseph Cergol, Frank Pretnar, Frank Smolej, Frank Zun, Victor Wood Joseph Kunčič, Anton Pucelj, Richman Brothers tri avtomobile.

Hvala lepa društvu Slovenian Young Men's Club, št. 36 SDZ in John Hancock Insurance Co. za hitro izplačano posmrtnino.

Vsem zgorej omenjenim in vsem, ki so nam v teh težkih urah stali na strani z besedo in dejanjem, se še enkrat prav prisrčno zahvaljujemo. Če je slučajno izpuščeno kako ime, prosimo, da se oprosti, in se jim ravno tako lepo zahvaljujemo.

Ti pa, ljubljeni sin in brat, sladko spavajta skupaj z očetom. Počivajta mirno v ameriški zemlji. Spomin na Vaju nam bo ostal za vedno v naših srcih in živele bomo v upanju, da se enkrat zopet združimo nad zvezdami. — Žalujoče ostale:

Louise Milavec, soproga.
Jane, Mildred (poročena **Malovašič**), sestri.

Cleveland, O., 26. marca, 1931.

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem preselil svojo delavnico iz 1403 E. 55th St. na

6925 St. Clair Ave.

Kadar želite dati popraviti žlebove pri vaši hiši, postaviti furnez ali kaj sličnega, obrnite se do nas, ker vsa dela, spadajoča pod to stroko, izvršimo točno in po zmerni ceni.

COMPLETE SHEET METAL WORKS
JOSEPH DOLINAR
6925 St. Clair Ave. HEnderson 4736

A. J. ŽUŽEK
ODVETNIK
Urad: 210 Engineers Bldg. — Main 8038
Stanovanje: 15708 Parkgrove Ave. — Kenmore 2357-J